

[Oluf Pedersen.]

bør have fuldt Vederlag, og at Hr. L. Rasmussens Forslag var rimeligt. Med den nuværende Lønning, 50 Øre daglig, senere 65 Øre, og for Søværnet endda kun 40 Øre — til Gengæld faar de jo saa Smør paa Brødet — lader man paa denne Baggrund den unge Mand, som indkaldes til Fodfolket, bidrage med ca. 650 Kr. ved første Indkaldelse og ca. 350 Kr. ved Genindkaldelse, eller ca. 1 000 Kr., og for dem, der indkaldes til Livgarden, ekstra 700 Kr. og til Rytteriet endda ekstra 1 000 Kr. I alt faar de unge, naar vi gaar ud fra Hr. L. Rasmussens Vurdering, som i sin Tid blev tiltraadt af Regeringspartierne, 10—12 Mill. Kr. for lidt. Den højtærede Indenrigsminister udtalte forleden Dag nok saa frejdigt, at hans Forslag om Værnepligt byggede paa Frivillighed i saa vid Udstrækning som muligt. Mon den højtærede Minister er klar over, at dette var urigtigt? — ikke mindst naar man betænker, at der ikke efter det her foreliggende Forslag skal ydes fuldt Vederlag, men kun Slaveløn.

Det forekommer mig, at Staten bør yde fuldt Vederlag, og jeg spørger derfor den højtærede Forsvarsminister: Er det for at spare paa Lønnen, man opretholder den tvungne Værnepligt, eller vil Regeringen lønne som i sin Tid foreslaaet? Finder Regeringen, at den danske Ungdom bør deltage ekstra med 10—12 Mill. Kr. til dansk Militærvæsen? Mener Ministeren ikke, at den bør lønnes efter Vederlagsprincippet, og forstaar Ministeren ikke, at de 1,000 Kr. til de unge vilde være en god Startkapital for dem, naar de skulde ind i egen Virksomhed? Der er for mig ingen Tvivl om, at en ordentlig Lønning har stor Tilslutning i Befolkningen. Jeg henviser her bl. a. til en Række Artikler og Udtalelser i Venstrebladet „Vestkysten“. Inden de foreliggende Lovforslag vedtages, bør Ministeren give Besked, saa Befolkningen kan blive klar over den Baggrund, der er for, at Regeringen har svigtet Frivillighedens Princip; i hvert Fald: Skal der ikke ydes et rimeligt Vederlag, saa er man gaaet over til at hylde et Tvangsprincip, som nøje falder sammen med Hoveriet under tidligere Tiders strenge Herrer. Det er betegnende for den Stilling, Regeringen har taget, at den med Hensyn til sin Stilling til den tvungne Værnepligt har faaet Tilslutning af det Parti, som kraftigst af alle hylder Tvangsprincippet, det kommunistiske.

Jeg maa naturligvis anbefale, at man stemmer imod baade Hærloven og Søværnsordningen.

Aksel Larsen: Det er en Kendsgerning, at hele Behandlingen af Forsvarsforslagene, Debatteerne paa Rigsdagen og deres Ekko i Pressen er foregaaet under en Ligegyldighed, man i tidligere Tider ikke kendte noget til. Interessen for den Sag, der er til Behandling, har været meget ringe paa Rigsdagen, saavel under Tingets Forhandlinger som paa anden Maade, og den har nærmest slet ikke været til at mærke ude i Befolkningen. Dette skal fastslaas nu ved tredie Behandling, hvor Forsvarslovene bliver vedtaget her i Regeringens Affattelse og sendt over til Landstinget til endelig Vedtagelse. Det skal fastslaas, fordi man, hvordan man end ser paa det, ud fra hvilket Synspunkt man tager Stilling til Løsning eller Ikke-Løsning af den Opgave, der foreligger, maa erkende, at det er et meget betænkeligt Symptom.

Man kan diskutere, hvad denne manglende Interesse skyldes, men man kan ikke benægte, at der er en saadan manglende Interesse. Det drejer sig ikke blot om manglende Interesse for selve det, man kalder Forsvarssagen, Spørgsmaalet om hvordan Militærordningen militært set maa indrettes, men ogsaa for Problemets økonomiske Side. Jeg vil udtrykke det saadan, at der ikke er nogen Tvivl om, at hvis der blev afæsket Befolkningen en Meningstilkendegivelse, vilde Flertallet godkende den af Regeringen foreslaaede Ordning, der nu bliver gennemført; man vilde ogsaa godkende en hvilken som helst anden Ordning; hvorom Rigsdagen enedes. Det er ikke saadan, at Befolkningen kritisk har taget Stilling til disse Problemer, man kan næsten sige, at Befolkningen ikke har mandet sig op og ikke har haft i Sinde at mande sig op til at tage kritisk Stilling til denne Sag. Saa er Spørgsmaalet: hvorfor eksisterer der en saadan Stemning ude i Folket, som afspejler sig i Stemningen herinde? Der er sikkert Folk, der, som det ærede Medlem Hr. Carsten Raft mener, at dette er Tegn paa, at nu er vi ingen Nation, intet Folk mere, fortjener ikke den Betegnelse, for vi er ude i den rene Selvopgivelse. Jeg tror ikke, at den Betragtning er rigtig. Jeg mener, at Folk staar paa det Niveau i denne Sag, som dets Raadgivere og de, der skulde være dets Ledere, staar paa, og at det er derfor, vi har denne slappe Stemning. Et Udtryk for, hvorledes Folket har faaet denne Stemning bibragt, skal jeg gengive ved med Formandens Tilladelse at citere den her nogle Gange diskuterede Kongresudtalelse paa Socialdemokratiets Aalborg-Kongres i 1935. Der siges om Forsvarsspørgsmaalet: